

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: דב	שם משפחה: פרייורט
----------------	----------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם נעורים:	בלועזית Privirt	שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: פרייורט
מינ: / תאריך לידה: 15.11.1921	בלועזית Oskar	שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: אוסקר
ארץ לידה: צ'כוסלובקיה	בלועזית Komjatice	מקום לידה (ישוב, מחוז): קומיאטיצה
שם פרטי ושם נעורים של האם: אליאן		שם פרטי של האב: דוד אדורט
שם נעורים של האישה:	שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	
ארץ המגורים: צ'כוסלובקיה	בלועזית Komjatice	מגורים קבוע לפני המלחמה : קומיאטיצה
חבר בארגון או בתנועה:	מקצוע לפני המלחמה: חשמלאי	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בית ספר תיכון
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): בודפשט		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? אונגוואר		
האם היית במחנות? אילו ומתי? שרושפטק, מטהאוזן		
תאריך השחרור: 5.5.1945	מקום השחרור: גונצירכן – מטהאוזן אוסטריה	
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? קומיאטיצה		האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?
שם האנייה (אם עלה בדרך הים): מדיקס	שנת עליה: 1949	מקומות/מחנות בדרך לארץ: איטליה

נא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון להורי הייתה מכולת וחנוט טקסטיל. היו לי שתי אחיות, אשר אחת מהן נפטרה כשהייתה רק בת כמה חודשים.. למדתי 5 שנים בבית ספר יסודי, שנתיים בתיכון ואח"כ למדתי מקצוע חשמלאות כ-4 שנים.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקואציה למרכז ברית המועצות):

כשהייתי בן 21 שלחו אותנו למחנה עבודה במקום לצבא. היה לי שבר ברגל ולכן נשלחתי בגיל מאוחר יותר מהרגיל. היינו במחנה בשרושפטק, ועבדנו שם בעבודות שונות עד שיום אחד קצין הגיע ושאל אם יש מישהו חשמלאי. אני ועוד 3 חברים שלי התנדבנו ונשלחנו לקחת את החפצים שלנו ולנסוע לבודפשט כדי לעבוד אצל קבלן חשמל. כשהגענו אליו הוא שאל שאלות ואני אמרתי לו שסיימתי ללמוד 4 שנים חשמלאות, והוא מינה אותי לאחראי על חבריי. הוא שלח אותנו לעבוד בפרויקט בניית שדה תעופה. אמרו לנו לחפש דירה ושהם ישלמו לנו עליה, קיבלנו אוכל טוב באותה תקופה והיו תנאים טובים, היו שם עוד כמאתיים עובדים ואיתם אכלנו. עבדנו שם כחצי שנה. יום אחד בחודש מאי, באמצע העבודה, נשמעה אזעקה, כולם יצאו החוצה לשדה, נכשבנו שם על הדשא, ולא הבנו מה קורה. פתאום הגיע מטוס ועשה צלב גדול בשמיים, והחלו הפצצות. אלה היו האמריקאים. הם הפציצו בשטח של קילומטר מרובע בכל הסביבה וממש ראינו איך האדמה יוצאת מהקרקע. לנו לא קרה שום דבר, נכנסנו פנימה והמנהל אמר לנו ללכת הביתה ושנראה יום למחרת מה יהיה. בבוקר למחרת אמרו לנו שאנחנו צריכים לעבור למחנה צבאי אחר. שהינו בו כמה שבועות עם עוד מאתיים יהודים בערך. קיבלנו שם טלוי צהוב, לא יכולנו להסתובב ללא הטלוי. קיבלנו מכתב שאנחנו צריכים לעבור לעיירה זירח. נסענו לכיוון העיירה ובדרך, באונגוואר, כשעצרנו לרכבת נוספת, הגיעו הונגרים חמושים ושאלו אותנו מה אנחנו עושים שם. הם אמרו לנו שאנחנו עכשיו לא נוסעים לשם וננתלווה אליהם. הם איימו עלינו עם הנשק, וחבר שלי, שדווקא היה הכי גבוה וגדול בינינו, ממש התחיל לבכות. הם לקחו אותנו למשטרה והכניסו אותנו למעצר. אחרי שעתיים בערך הגיע קצין ולקח אותנו לגטו בעיר, היו שם כבר המון יהודים. כל הזמן הלכנו למשטרה וביקשנו לנסוע לזירח כי לשם נשלחנו ובאמת הגיע יום ששני חיילים עזרו לנו ולקחו אותנו לשם. ביחידה הזו קיבלו אותנו באהבה, היינו שם כמה חודשים ובנינו צריפים לצבא. יום אחד הגיעו רוסים ולקחו אותנו לנקות בתים של יהודים. אני זוכר שמצאנו שם לחמים שהיהודים הכינו ולא הספיקו לקחת כי הם גורשו בפסח בצאת החג. עברנו ממקום למקום וכל יום הלכנו עשרה קילומטר והיינו צריכים למצוא איפה לישון. אני ניסיתי כל הזמן לא לישון על האדמה אלא על ענפים. באחד הלילות אני וחבר שלי ברחנו וישנו אצל מישהו שהכניס אותנו לדירתו, אבל אח"כ תפסו אותנו. בהמשך הוכנסנו למחנה עבודה בו עבדנו במסגרייה אצל גרמנים, כמעט שנתיים היינו במחנה זה. אח"כ נשלחתי למחנה ריכוז מטהאוזן. שהייתי שם 3 חודשים וזו הייתה תקופה קשה הרבה יותר, ללא תנאים בסיסיים. כבר הייתי בין היהודים האחרונים שנשארו שם. למזלי היה לי תפילין וכל הזמן שמרתי עליו, אני אפילו לא יודע איך כל הזמן זה נשאר איתי ושמר עליי, אבל לא יכולתי להתפלל שם. אני לא יודע אם התפילין הביאו אותי לפה או שאני הבאתי אותם. כשהסתיימה המלחמה האמריקאים באו לשחרר אותנו. במלחמה אחותי והורי היו באושוויץ. הורי מתו באושוויץ עוד בתחילת המלחמה.

נא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

בשנת 1949 עליתי לארץ עם אחותי ועם אשתי, איתה התחתנתי ב-1948. גרנו בתחילה בקיבוץ עמק יזרעאל. אחותי ואשתי נשארו שם ואני הלכתי לחפש עבודה בתל אביב וכשמצאתי, עברנו כולנו לגור בחולון, שם מצאנו דירה קטנה. בהמשך קיבלתי דירה מהסוכנות בפתח תקווה. מאז עברנו דירה פעמיים. עבדתי כחשמלאי ולאחר מכן עשיתי קורס מדריכי חשמל ועבדתי כמדריך. לפני 16 שנים אשתי נפטרה והתחתנתי בשנית. היום יש לי שני ילדים, חמישה נכדים וששה נינים.

ראיון: שירן זר
פתח תקוה. אוקטובר 2009
עריכה: קרן אלמוג

ד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים